

Ulricehamns kommun

Rektorn vid Ätradalsskolan

Lars.sanden@ulricehamn.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Ätradalsskolan
i Ulricehamns kommun

Tillsyn i Ätradalsskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Ulricehamns kommun under hösten 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Ätradalsskolan besöktes av Skolinspektionen mellan den 19 och 20 september 2012.

Fakta om skolan

Ätradalsskolan är en av två 7-9 skolor i Ulricehamns kommun. Skolan ligger i Timmele norr om centralorten Ulricehamn. Skolans elever kommer från Blidsberg, Dalum, Hökerum och Timmele skolor. Skolan har 223 elever läsåret 2012/13. Skolan är sedan läsåret 2011/12 organiserad i tre horisontella arbetslag det vill säga varje årskurs för sig. Klasserna har under flera år varit relativt små med cirka 17-20 elever i varje klass. Senaste året har gruppstorlekarna i några klasser ökat till cirka 28-30 elever. Skolan bytte under förra läsåret rektor tre gånger och nuvarande tillförordnade rektorn är ny för terminen.

Skolan har ett elevhälsoteam på skolan som består av två skolkuratorer, en skolsockonom, en specialpedagog, två speciallärare som arbetar vardera 50 procent och en skolsköterska som också har ansvar för två andra skolor. Det finns tillgång till skolläkare och psykolog. Skolkuratorerna tjänstgör i hela norra skolområdet.

Skolverkets statistik redovisar elevernas resultat för år 2011 och då hade eleverna ett genomsnittligt meritvärde på 193. Mellan åren 2008 - 2011 har det genomsnittliga meritvärdet varierat mellan 176 – 195. För läsåret 2011/12 redovisar skolan i sin kvalitetsredovisning ett genomsnittligt meritvärde på 184. Flickorna ett genomsnittligt meritvärde på ca 207 och pojkarna 150.

År 2011 var andelen elever som nått målen i alla ämnen 73 procent. De elever som ej nått målen i ett ämne var färre än 10 procent och andelen elever som ej nått målen i två eller fler ämnen var cirka 20 procent. Enligt skolans egna uppgifter för år 2012 var det cirka 40 procent av eleverna som ej uppnått målen i ett, flera eller alla ämnen, de flesta av dem var pojkar.

År 2011 var 81 procent behöriga till yrkesprogram, 80 procent till estetiskt program, 79 procent till ekonomi-, humanistiska och samhällsvetenskapliga program och 76 procent till naturvetenskapligt och tekniskt program. Enligt skolans egna uppgifter för år 2012 var andelen behöriga till yrkesprogram 72 procent, Estetiskt program 71 procent, Ekonomi-, humanistiska och samhällsvetenskapsprogram 70 procent samt Naturvetenskaplig och tekniskt program 66 procent.

I ämnena biologi, fysik, kemi, geografi, religion, samhällskunskap och slöjd är det år 2011 färre än 10 procent av eleverna som erhållit betyget MVG. I idrott och hälsa har cirka 26 procent av pojkarna erhållit MVG och 3 procent av flickorna. I matematik har cirka 18 procent av pojkarna MVG och flickorna 5 procent. Samma förhållanden gäller fysik och historia. Däremot har flickorna i betydligt högre utsträckning än pojkarna erhållit betyget MVG i ämnena bild, hem- och konsumentkunskap och svenska.

Helhetsbedömning

Skolverkets officiella betygsstatistik för årskurs 9 i Ätradalsskolan visar på låga genomsnittliga meritvärden under åren 2002 till 2011. Som högst 195 och som lägst 175. Endast var fjärde elev nådde målen år 2011. Sedan 2002 har andelen elever som är godkända i alla ämnen varierat mellan 48 och 79 procent. År 2012 har elevernas resultat enligt skolans egna uppgifter försämrats jämfört med år 2011. Skolan har inte gjort någon djupare analys av varför resultaten är så låga, men rektor, lärare och elevhälsa menar att betygsresultaten till stor del kan förklaras av socioekonomiska faktorer och hänvisar till att studietradition inte finns inom upptagningsområdet.

Vid tillsynen framkommer att det finns lärare som lägger ansvaret för att inhämta kunskaper mer på eleverna än på det egna sättet att undervisa. Lärarna uttrycker att elevernas motivation att prestera mer än godkänt är låg. Detta kan enligt Skolinspektionen medföra att förväntningarna på eleverna är för låga och att skolan inte prövar sina undervisningsmetoder för att förbättra och säkerställa att rätt åtgärder sätts in. Trots att endast cirka 60 procent av eleverna är godkända i alla ämnen läsåret 2011/12 svarar ungefär hälften av alla elever i årskurs 9 i Skolinspektionens enkät att de tycker att skolarbetet är för lätt. Skolan har under flera år satsat resurser på elevhälsan och på att ha mindre gruppstorlekar. Det finns till exempel projekt som fortgår år efter år utan att elevernas resultat blir bättre eller att skolan utvärderar resultaten. Det är snarare så att totalt sett försämras elevernas kunskapsresultat under de tre åren de går på Ätradalsskolan med tanke på att eleverna i högre grad nådde målen när de gick i årskurs 5.

Skolan saknar ett systematiskt kvalitetsarbete bestående av planering, uppföljning och utveckling av utbildningen vid skolan. Lärarna känner sig osäkra på om det finns gemensamma utvecklingsområden för skolan. Resultaten analyseras inte heller så att skolan kan pröva och utveckla metoder för att nå målen och göra förändringar för att underlätta för eleverna att nå bättre kunskapsresultat. Nu saknas samband mellan kvalitetsarbetet och elevernas måluppfyllelse i skolan. Andra viktiga förutsättningar för att eleverna ska kunna nå goda

kunskapsresultat är att de vet vad de ska göra och varför, vilka mål de ska nå, att de känner stimulans och motivation samt att de har inflytande över sitt lärande. Det är också viktigt att undervisningen anpassas efter elevens behov, förutsättningar, erfarenhet och tänkande och att eleverna utmanas att nå långt i sin kunskapsutveckling. På skolan finns rutiner för att utreda och ge särskilt stöd till elever som bedöms att inte klara kunskapskraven och åtgärdsprogram upprättas. Däremot måste skolans arbete med särskilt stöd tydligare följas upp och utvärderas för att säkerställa att rätt åtgärder sätts in för elever i behov av särskilt stöd. I Skolverkets utbildningsinspektion år 2007 angavs som förbättringsområde att skolan bör analysera orsakerna till och vidta åtgärder för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Skolan skulle också särskilt beakta skillnaderna i betyg mellan flickor och pojkar. Skolinspektionen ser mycket allvarligt på att Ätradalsskolan vid nuvarande granskning inte har kunnat förbättra förutsättningarna för eleverna att nå kunskapskraven. Inte heller har skolan analyserat orsakerna till att eleverna inte når kunskapskraven.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudman och rektor måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Ulricehamns kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 16 januari 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Ulricehamns kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet undervisning och lärande.

- Skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har.
- Undervisningen i olika ämnesområden ska samordnas så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet
- Lärarna ska svara för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer
- Lärarna ska samverka med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen och för att ge överblick och sammanhang
- Lärarna ska anpassa undervisningen efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande

- Lärarna ska ge elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling

Motivering

Det framgår av läroplanen att lärarna ska samverka med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen och att organisera och genomföra arbetet så att eleverna får möjlighet till överblick och sammanhang. Undervisningen i olika ämnesområden ska samordnas så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet. Enligt läroplanen ska skolan klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har. Enligt läroplanen ska lärarna anpassa undervisningen till elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Lärarna ska stärka elevernas vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan och de ska få pröva olika arbetssätt och arbetsformer. Enligt skollagen ska elever som lätt når de kunskapskrav som minst uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

Vid samtal med elever framkommer att några av dem får veta vilka mål de ska arbeta mot i början av terminen eller inför ett nytt arbetsområde. Det finns också mål och kunskapskrav uppsatta i en del klassrum, men eleverna känner sig osäkra på vad som står i kursplanerna och de har svårt att återge vad och varför de ska lära sig det de gör. Rektor berättar att han på arbetslagskonferenser lägger stort fokus på att diskutera de pedagogiska planeringarna med lärarna och har startat ett arbete med utgångspunkt i Skolverkets Allmänna råd "Planering och genomförande av undervisningen". Lärarnas planeringar läggs in i ett datasystem som både föräldrar och elever har tillgång till, men rektor är osäker på huruvida de går in och läser. Rektor uppger att mål och kunskapskrav ska vara tydliga i de pedagogiska planeringarna så att elever och föräldrar kan ta del av dem.

Det framkommer vid intervju med lärarna att de i liten utsträckning samverkar med varandra i undervisningen. Det förekommer någon gång mellan vissa lärare, men det är ovanligt med ämnesövergripande undervisning på skolan. Lärare uttrycker att det finns en osäkerhet i att släppa den vanliga undervisningen och många anger dessutom tidsbrist som orsak till att det inte blir av.

Vid lektionsbesök kan Skolinspektionen konstatera att elever i flera klasser får uppgifter som i stort sett är lika för alla i klassen. Flera elever beskriver att de inte tycker att lärarna varierar lektionerna utan att genomförandet ofta är detsamma. De säger också att de saknar stimulans och motivation att lära sig på lektionerna. Eleverna uppger även att samma uppgifter av vissa lärare används år från år och flera elever uttrycker att de får för lätta uppgifter, de känner ingen utmaning i sitt skolarbete. Eleverna uppfattar inte att uppgifterna anpassas efter deras kunskaper utan de som har lätt för sig får oftast börja med samma uppgifter som övriga och därefter får de fler och svårare uppgifter. Många av

de elever som Skolinspektionen talat med uttrycker en önskan om att lärarna ska planera lektionerna så det blir mer omväxlande och roligt och att de får pröva nya arbetssätt och arbetsformer. Elevsvaren i Skolinspektionens enkät bekräftar elevernas uppfattning, både när det gäller avsaknaden av stimulans och anpassning.

Lärarna säger vid intervjun att elevernas behov av stöd ökar och att det behövs mer anpassat material. De upplever att det är svårt att uppmärksamma alla elevers behov och att motivera dem och lärarna ser inte möjligheterna att anpassa undervisningen. Lärarna tillstår i intervjun att det finns tendens att arbeta för att alla elever ska nå kunskapskraven och att undervisningen därför inte alltid är stimulerande för alla. Det innebär, enligt några lärare, att de försöker hitta en nivå på till exempel genomgångar som de flesta eleverna förstår.

Av utredningen framgår att lärarna inte ger alla elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling eftersom lärarna inte anpassar undervisningen efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Eleverna får inte prova olika arbetssätt och arbetsformer. Lärarna samverkar inte med varandra eller arbetar ämnesövergripande för att ge överblick och sammanhang. Inte heller ges elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att de ska nå längre i sin kunskapsutveckling. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

1 kap. 4 § och 3 kap. 3 § skollagen, Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning samt Rättigheter och skyldigheter, Lgr 11 2.2 Övergripande mål och riktlinjer, Kunskaper, riktlinjer, Övergripande mål och riktlinjer, Lgr 11 2.3 Elevernas ansvar och inflytande samt Lgr 11 2.8 Rektorns ansvar

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Ulricehamns kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet grundläggande värden och inflytande.

- Utformningen av inflytandet ska anges i planeringen av verksamheten och skolan ska ha en tydlig progression för att ge eleverna ökat inflytande utifrån ålder och mognad
- Eleverna ska ha ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll

Motivering

Enligt skollagen ska elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för barnens och elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Enligt läroplanen ska läraren svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad. Rektor har ansvaret för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas. Det är, enligt läroplanen, inte tillräckligt att i undervisningen förmedla kunskap om grundläggande demokratiska värderingar. Undervisningen ska bedrivas i demokratiska arbetsformer.

Det framkommer vid samtal med elever och lärare att elevernas inflytande över sitt lärande är begränsat. Elever uppger vid intervjuer och andra samtal att de ibland kan påverka arbetssätt och redovisningsform men att de inte är delaktiga i planeringen av undervisningen. Elevinflytandet är till exempel inte tydligt i lärarnas pedagogiska planeringar. Det framkommer av svaren på Skolinspektionens elevenkät att övervägande del av eleverna svarar att det bara är lärarna som bestämmer vad de ska arbeta med på lektionerna. Ungefär hälften av eleverna svarar att de får vara med att påverka verksamheten. Det framkommer även på intervjuerna att eleverna kan lämna förslag till förändringar som elevrådet kan ta upp, till exempel att ordna diskotek eller förändringar i matsalen, men att det inte sker särskilt ofta. Enligt eleverna har de inte klassråd.

Enligt rektorn är elevinflytandet ett utvecklingsområde och det pågår diskussioner om hur lärarna i de pedagogiska planeringarna ska beskriva kunskapskraven och elevernas inflytande över arbetet. Vid intervjun bekräftar lärarna att eleverna i mycket liten utsträckning har inflytande över undervisningen, de kan ibland få göra olika val men kan vanligtvis inte påverka arbetssätt, arbetsformer och innehållet i undervisningen. Lärarna uppger också att de tillsammans på skolan inte i någon större utsträckning har diskuterat hur elevinflytande skulle kunna utvecklas i takt med elevernas stigande ålder och mognad.

Utredningen visar att eleverna inte ges möjlighet till ett aktivt inflytande över utbildningen eller får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehållet i undervisningen. Utformningen av inflytandet anges inte i planeringen av verksamheten och skolan har ingen tydlig progression för att ge eleverna ökat inflytande utifrån ålder och mognad. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

1 kap. 10 §, 4 kap. 9 § och 14 § första stycket skollagen

Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Trygghet och studiero

Bedömning

Ulricehamns kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet trygghet och studiero.

- Det ska finnas en plan mot kränkande behandling som innehåller konkreta åtgärder som skolenheten avser att påbörja och genomföra under det kommande året utifrån en aktuell kartläggning

Motivering

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Det finns en likabehandlingsplan som även innehåller en plan mot kränkande behandling för skolan. Elever och lärare känner till planen. Av planen framgår att det till exempel finns definitioner av begrepp, rutiner för hantering av uppkomna kränkningar samt mål och åtgärder. Det anges också vilka kartläggningar som ska göras. Skolan gör kartläggningar av riskområden, men det saknas konkreta åtgärder som behövs genomföras utifrån kartläggningen.

Utredningen visar att Ätradalsskolan saknar en plan mot kränkande behandling som uppfyller skollagens krav. Planen anger inte vilka konkreta åtgärder som skolenheten utifrån en aktuell kartläggning avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

6 kap. 8 § skollagen

Särskilt stöd

Bedömning

Ulricehamns kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Eleverna måste få det särskilda stöd som utredningen har visat att de behöver
- Skolan ska ge studiehandledning på modersmålet till elever som har behov av det
- Rektor måste se till att beslut fattas om åtgärdsprogram och att åtgärdsprogrammen anger hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas

Motivering

Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Enligt läroplanen har rektor ett särskilt ansvar för att resursfördelningen och stödåtgärderna anpassas till den värdering av elevernas utveckling som lärare gör. Enligt skollagen ska åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektor. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Av läroplanen framgår att rektor har ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att elever får det särskilda stöd och den hjälp de behöver.

Det framkommer i intervjuer med elevhälsoteamet och lärarna att det finns en arbetsgång då någon uppmärksammar att en elev riskerar att inte uppnå kunskapskraven. Lärarna lyfter frågan i arbetslaget där det alltid finns någon representant med från elevhälsoteamet. Det förs diskussioner med elev och föräldrar och utredning görs av elevhälsoteamet. Därefter skrivs ett åtgärdsprogram. I de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av vid granskningen är det oklart hur åtgärdsprogrammen ska följas upp och när de ska utvärderas. Det står till exempel "i slutet av terminen, vid nästa utvecklingssamtal eller vid betygsättning". Det saknas också beslut om åtgärdsprogrammen, de är inte undertecknade av rektor.

Vid intervjuer med lärare och elevhälsoteam framkommer att de åtgärder som anges i åtgärdsprogrammen ofta är anpassade till vad de tror är möjligt att genomföra och inte alltid vad utredningen, som genomförts av elevhälsoteamet, visar att eleven är i behov av. Lärarna menar att det är svårt att få tillräckliga resurser för elever i behov av särskilt stöd. Det framkommer vid intervjuer med lärare och elevhälsa att de med resurser vanligtvis menar elevassistent. Det nämns också som exempel att en elev i läs- och skrivsvårigheter är i behov av dator men att det inte finns resurser att tillgå.

Det framkommer även vid intervjuerna att elever som är i behov av studiehandledning på sitt modersmål inte får det.

Utredningen visar att eleverna inte alltid får det särskilda stöd som utredningen visar att de behöver. Det framgår också av utredningen att de åtgärdsprogram Skolinspektionen tagit del av inte uppfyller författningarnas krav då det inte alltid framgår hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Skolans rektor, elevhälsoteam och lärare får då svårt att veta om rätt åtgärder satts in. Det

saknas också beslut om åtgärdsprogram. Skolan ger inte studiehandledning på modersmålet till elever som har behov av det. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

3 kap. 8 -9 § skollagen, 5 kap. 4 § skolförordningen, Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Ulricehamns kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet bedömning och betygssättning.

- Eleverna ska informeras om grunderna för betygssättningen.

Motivering

Enligt skollagen ska eleverna informeras om de grunder som tillämpas vid betygssättningen.

Det framkommer under lektionsbesök och i samtal med elever att de inte känner till vad som krävs för de olika betygsstegen. Det finns kunskapskrav uppsatta i flera klassrum, men eleverna säger att de inte har förstått vad de innebär. Eleverna uppger att de inte alltid får veta vilka betyg de ska få om de inte själva specifikt frågar om det. Betygen i årskurs 8 var enligt flera elever en överraskning. Rektorn uppger att han för att underlätta för eleverna att förstå kunskapskraven vill införa att lärarna skriver in bedömningsgrunderna i sina pedagogiska planeringar som är tillgängliga för elever och föräldrar i ett datasystem.

Utredningen visar att elever inte i tillräcklig grad informeras om grunderna för betygssättningen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

3 kap. 15 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Ulricehamns kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn ska ansvara för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen

Motivering

Enligt skollagen ska varje skolenhet systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Rektor ansvarar för att kvalitetsarbetet vid enheten genomförs. Kvalitetsarbetet ska dokumenteras och inriktningen av det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollag och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Skolan har en arbetsplan för skolområde Nord för läsåret 2010/2011. Det finns också en kvalitetsredovisning för Ätradalsskolan för läsåret 2011/12. Av den framgår vilka mål som skolan prioriterat, resultat av enkätundersökningar och utbildningsresultat. Elevernas resultat på nationella proven i årskurs 9 i svenska, matematik och engelska redovisas samt antal elever, genomsnittligt meritvärde, andel elever som ej uppnått målen i ett, flera eller alla ämnen och behörighet till gymnasieskolan. Skolans analys är bristfällig. I dokumentet finns inga tänkbara förklaringar vare sig till elevernas låga resultat eller till den försämring som skett från föregående år trots att skolan medger att de kände till att eleverna redan i årskurs 8 hade svårigheter att nå målen.

Rektorn uppger att det inte finns någon arbetsplan för innevarande läsår och något kvalitetsarbete har inte planerats och således ej dokumenterats. Lärarna uppger att de är osäkra på om de utvecklingsområden som de diskuterade i våras gäller nu eller inte.

Både rektor och lärare uppger i intervjuerna att de är medvetna om att elevernas resultat är låga, men de har inte fört några djupare diskussioner om möjliga orsaker. Skolan gör inte heller någon analys av elevernas kunskapsresultat som underlag för utvärdering av skolans resultat och för att formulera åtgärder för att förbättra resultaten. Flera lärare säger att många av eleverna har dålig studiemotivation och inte vill anstränga sig mer. Lärarna kan inte heller förklara skillnaderna i betygssättningen, dels mellan pojkars och flickors resultat och dels mellan ämnen. Skolan gör inte heller någon systematisk utvärdering av sitt kvalitetsarbete, det vill säga följer inte kontinuerligt upp och utvecklar utbildningen utifrån elevernas kunskapsresultat. Rektor saknar därmed underlag för att tydliggöra vilka nya prioriteringar, pedagogiska insatser och organisatoriska förändringar som kan behövas i verksamheten.

Utredningen visar att rektor inte tar ansvar för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete bestående av planering, uppföljning och utveckling av utbildningen vid skolenheten. Skolan använder inte resultaten för att utveckla verksamheten mot en högre måluppfyllelse. Skolans rektor och lärare får då svårt att förstå varför resultaten ser ut som de gör både på individ- och skolnivå och kan inte heller ta vara på resultatet av kvalitetsarbetet. Verk-

samheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa dessa brister.

Författning

4 kap. 4 och 5 §§ skollagen

Lgr 11 punkt 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

I ärendets slutliga handläggning har deltagit Marie Sjöberg och Elisabeth Fogelberg.

På Skolinspektionens vägnar

Lena Dahlquist
Enhetschef

Karin Yllö-Werner
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).